

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

ORDIN

12.12.2025 nr. 2211
mun. Chișinău

**Cu privire la aprobarea
Programului de Remediere pentru clasa a IX-a
la disciplina Limba și literatura română
pentru instituțiile de învățământ general alolingve, ediția 2026**

În temeiul art. 140 din Codul educației nr. 152/2014 și în conformitate cu Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2025, aprobat prin Ordinul nr. 151 din 31.01.2025, Ministrul Educației și Cercetării emite prezentul

ORDIN:

1. Se aprobă *Programul de Remediere pentru clasa a IX-a la disciplina Limba și literatura română pentru instituțiile de învățământ general alolingve, ediția 2026*, conform Anexei.
2. Responsabil de implementarea *Programului de Remediere pentru clasa a IX-a la disciplina Limba și literatura română pentru instituțiile de învățământ general alolingve, ediția 2026*, se desemnează Secția evaluare și monitorizare în învățământul general.
3. Monitorizarea implementării *Programului de Remediere pentru clasa a IX-a la disciplina Limba și literatura română pentru instituțiile de învățământ general alolingve, ediția 2026*, se pune în sarcina doamnei Marcelina Baleca, șef Direcție generală politici în învățământul general.
4. Controlul executării prezentului Ordin se atribuie doamnei Olaru Valentina, Secretar de stat.

Ministru

Dan PERCIUN

Ex.: Tonu T., tel. 067441719

Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova

**PROGRAM REMEDIAL PENTRU CLASA A IX-A
LA DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru instituțiile de învățământ general alolingve**

Chișinău -2025

CUVÂNT INTRODUCATIV

Programul Național Remedial pentru disciplina *Limba și literatura română* a fost elaborat pentru a sprijini elevii din clasa a IX-a din instituțiile de învățământ general alolingve din Republica Moldova în procesul de pregătire pentru examenul de absolvire a gimnaziului. Necesitatea acestui program derivă din analiza detaliată a rezultatelor obținute la examenele naționale din vara anului 2025, prezentate de Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (ANCE), precum și din concluziile formulate în urma vizitelor de monitorizare desfășurate în mai multe instituții alolingve de învățământ general din raioanele republicii.

Programul se sprijină, de asemenea, pe recomandările specialiștilor în didactica limbii române ca limbă nematernă, pe rezultatele cercetărilor pedagogice recente în domeniul incluziunii lingvistice, precum și pe documentele de politici educaționale naționale care promovează egalitatea de șanse, calitatea educației și dezvoltarea competențelor de comunicare în limba de stat. Intervenția propusă își propune nu doar recuperarea decalajelor de învățare, ci și crearea unui cadru modern și atractiv de predare-învățare, adaptat specificului lingvistic și sociocultural al elevilor din școlile alolingve.

Acțiunile Programului Național Remedial sunt pe deplin armonizate cu obiectivele Strategiei de Dezvoltare „Educația 2030”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 114 din 07.03.2023. În acest sens, programul contribuie la sporirea calității educației prin reducerea discrepanțelor de învățare, consolidarea competențelor lingvistice de bază și asigurarea accesului echitabil la oportunități educaționale pentru un grup-țintă aflat în dificultate — elevii clasei a IX-a din instituțiile alolingve care întâmpină provocări în studiul limbii și literaturii române.

Pentru a asigura o planificare eficientă și o utilizare echitabilă a resurselor, a fost realizată centralizarea datelor privind cei **6 236 de elevi** din clasele a IX-a din fiecare raion și municipiu, pe baza informațiilor oficiale din Sistemul Informațional de Management în Educație (SIME) (*a se vedea Anexa nr. 1*).

Această cartografiere constituie fundamentul procesului de proiectare strategică, permițând direcționarea corectă a intervențiilor și adaptarea măsurilor remediale la necesitățile reale identificate pe teren.

În acest context, Programul Național Remedial reprezintă un angajament ferm al Ministerului Educației și Cercetării de a sprijini elevii din școlile alolingve în dezvoltarea competențelor lingvistice necesare integrării sociale și academice, precum și de a contribui la formarea unui mediu educațional incluziv, eficient și orientat spre performanță.

ARGUMENT: Necesitatea intervenției educaționale în contextul rezultatelor la limba și literatura română în școlile alolingve

Analiza situației actuale din învățământul general, coroborată cu rezultatele examenelor naționale din ultimii ani, relevă dificultăți majore în formarea competențelor lingvistice ale elevilor alolingvi la disciplina *Limba și literatura română*. Introducerea observatorilor externi și aplicarea unor mecanisme riguroase de prevenire a fraudelor au permis obținerea unei imagini autentice asupra nivelului real de pregătire, care rămâne îngrijorător de scăzut, în pofida studierii limbii române pe întreg parcursul școlar obligatoriu.

Conform datelor ANCE pentru sesiunea examenelor naționale 2025, la proba „Limba și literatura română (pentru alolingvi)” se constată următoarele tendințe: Rata de promovare a elevilor prezenți la examen a fost de **76,21%**, una dintre cele mai reduse dintre toate probele naționale. Raportat la numărul total de elevi înscriși, promovabilitatea reală a scăzut la aproximativ **80%**, ceea ce înseamnă că aproape unul din cinci elevi nu au finalizat examenul cu succes (*A se vedea Anexa nr. 2*).

Nota medie este de 5,93 și se plasează sub media generală pe țară și sub nivelul minim necesar pentru un progres educațional stabil. **26%** dintre elevi au promovat cu nota minimă (**5**), iar o treime dintre aceștia au acumulat doar punctajul minim admis. Astfel, doar **1,9%** dintre elevii care au participat la examenul național la limba și literatura română în școlile alolingve au atins nivelul de excelență (notele 9–10), semnalând o dificultate majoră în dezvoltarea competențelor avansate de comunicare.

Aceste date confirmă existența unei crize de competențe lingvistice în rândul elevilor din școlile alolingve, criză generată de un cumul de **factori sistemici, metodologici și sociali** printre care:

✓ **Deficiențe în procesul de predare-învățare a limbii române în școlile alolingve**

Curriculumul, comunicarea, metodele și materialele didactice nu sunt întotdeauna adaptate profilului lingvistic al unui elev vorbitor de altă limbă maternă. Predarea accentuează adesea studiul normelor gramaticale în detrimentul comunicării reale, iar formarea inițială și continuă a cadrelor didactice specializate rămâne insuficientă. Or, predarea rămâne în multe cazuri ancorată în practici tradiționale: *memorare, traducere, exerciții structurale*. Iar metodele comunicative necesare – învățarea prin sarcini, jocurile de rol, interacțiunea ghidată – sunt rareori utilizate, ceea ce limitează capacitatea elevilor de a formula mesaje coerente și de a interacționa eficient.

✓ **Valorificarea redusă a resurselor educaționale moderne**

Manualele, auxiliarele didactice și echipamentele și platformele digitale disponibile sunt utilizate inconsistent sau superficial, fie din lipsa competențelor metodologice necesare, fie din cauza infrastructurii inegale. Se pierde astfel potențialul resurselor actuale de a diversifica metoda de predare și de a susține învățarea activă.

✓ **Lipsa expunerii sistemice la comunicarea reală în limba română**

În afara orelor de curs, elevii alolingvi au oportunități limitate de a utiliza limba română în contexte firești, cotidiene. În absența practicii cotidiene, cunoștințele rămân pasive, iar trecerea de la „a ști” la „a putea comunica” este dificilă. În comunitățile în care limba română nu este predominantă, elevii nu beneficiază de o expunere constantă la limba de stat. Procesarea naturală a limbii este redusă, ceea ce încetinește dezvoltarea vocabularului și a structurilor proprii limbajului funcțional

✓ **Percepția limbii române ca disciplină strict formală**

Lipsa unei conexiuni între conținuturile învățate și realitatea cotidiană și atitudinea comunității conduce la demotivare. Limba română este percepută de regulă, mai degrabă ca un „obstacol de examen” decât ca un instrument de integrare socială, educațională și profesională în comunitățile locuite compact de minorități naționale.

Constatări suplimentare rezultate din vizitele de monitorizare și chestionarele aplicate elevilor și cadrelor didactice

✓ **Efectele reziduale ale pandemiei**, care au accentuat golurile și lacunele lingvistice, mai ales pentru elevii din zonele rurale cu acces limitat la învățare online.

- ✓ **Motivația scăzută a elevilor**, influențată de atitudinea și percepția dificultății limbii române și de lipsa încrederii în propriile capacități.
- ✓ **Eficiența procesului educațional la disciplina Limba și literatura română** este afectată de frecvența redusă a asistărilor la ore efectuate de echipele manageriale. Această situație este generată, de cele mai multe ori, de suprapunerile orarului managerilor școlari cu cel al cadrelor didactice vizate
- ✓ Persistența unei culturi educaționale în care se tolerează „ajutorul” nepermis la examene, diminuând meritocrația și responsabilitatea personală.
- ✓ **Calitatea inegală a predării**, în special în instituțiile cu deficit de profesori calificați pentru limba română ca limbă maternă.
- ✓ **Implicarea modestă și atitudinea părinților**, care îngreunează procesul de consolidare a competențelor în afara școlii.

Cu toate acestea, dezvoltarea competenței de comunicare eficientă în limba română nu reprezintă doar un obiectiv curricular, ci continuă să reprezinte o condiție fundamentală pentru integrarea socială, angajarea pe piața muncii și coeziunea interetnică și interculturală. Totodată, rezultatele naționale indică diferențe semnificative între elevii alolingvi și cei vorbitori de română, în special la nivelul competențelor de:

- ✓ înțelegere a textului scris,
- ✓ producere a mesajelor orale,
- ✓ redactare coerentă și corectă.

În acest context, implementarea Programului Național Remedial la *Limba și literatura română* pentru elevii alolingvi de clasa a IX-a devine o măsură strategică prioritară pentru a. s. 2025/2026. Inspirat din experiența pozitivă a Programului Național de Remediere la Matematică (2025), acest demers urmărește formarea unui nivel funcțional și aplicativ al competenței de comunicare în limba română, indispensabil pentru continuarea studiilor și reușita socio-profesională. În esență, acest program poate transforma limba română dintr-o disciplină percepută strict ca probă de examen într-un instrument viu de comunicare, integrare, dialog și apartenență. Astfel, Programul Remedial la *Limba și literatura română* pentru elevii alolingvi nu reprezintă doar o intervenție tehnică menită să acopere lacunele de învățare, ci o investiție strategică în incluziune, echitate și acces egal la oportunități educaționale. Este un demers prin care școala devine o veritabilă punte între limbi, culturi și generații, oferind fiecărui elev șansa de a se exprima, de a se integra și de a reuși.

În acest context, pentru a asigura un proces de evaluare națională corect, echitabil și credibil, Ministerul Educației și Cercetării (MEC) va implementa, începând cu anul 2025, un set de măsuri suplimentare orientate spre creșterea transparenței și uniformității procedurilor de evaluare. Implementarea acestor măsuri este strâns corelată cu Programul Remedial. Activitățile remediale vor fi organizate astfel încât să abordeze direct lacunele de învățare identificate, să consolideze competențele de bază la *Limba și literatura română* și să pregătească elevii pentru rigorile noilor standarde de evaluare. Prin îmbinarea intervenției pedagogice cu reformele organizatorice, MEC urmărește nu doar îmbunătățirea performanțelor școlare, ci și crearea unui cadru evaluativ mai integru, mai predictibil și mai orientat spre calitate.

PRINCIPII DE IMPLEMENTARE

- Centrarea pe elev – adaptarea conținuturilor și metodelor la ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev.
- Învățarea prin comunicare – stimularea limbii vorbite și a dialogului ca instrument principal de învățare.
- Abordarea interculturală – valorificarea elementelor de identitate, cultură și experiență proprie a elevilor.
- Motivarea și încurajarea – dezvoltarea unei atitudini pozitive față de limba română, ca limbă a reușitei sociale.
- Evaluarea formativă – urmărirea progresului individual, prin feedback constructiv și instrumente flexibile de măsurare.

SCOPUL PROGRAMULUI NAȚIONAL REMEDIAL este de a reduce decalajele de competență lingvistică ale elevilor alolingvi prin dezvoltarea abilităților de înțelegere, comunicare și exprimare în limba română, asigurându-le acestora șanse reale de promovare a examenului național și de integrare socială în limba de stat. Programul urmărește recuperarea lacunelor de învățare, stimularea interesului pentru lectură și crearea de contexte autentice în care limba română să fie utilizată în situații reale de comunicare. Prin aceste intervenții, Programul Remedial este orientat spre a contribui la îmbunătățirea performanțelor elevilor și la consolidarea competențelor lingvistice necesare unei participări active în viața școlară și comunitară.

OBIECTIVE

1. Planificarea și implementarea activităților remediale în vederea îmbunătățirii rezultatelor la învățare și creșterii ratei de promovare la examenul național la *Limba și literatura română* până la **minimum 80 %** în instituțiile identificate cu performanțe scăzute. Activitățile vor viza recuperarea lacunelor, exersarea competențelor de bază și pregătirea elevilor pentru cerințele reale ale examenului
2. Dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor alolingvi prin organizarea unui program de pregătire suplimentară cu durată totală de **60 de ore** organizate în cadrul programului național pe parcursul a circa cinci luni.
3. Profesionalizarea cadrelor didactice de limba și literatura română din instituțiile alolingve, prin formarea continuă a circa 300 de cadre didactice în domeniul didacticii limbii pentru școlile alolingve cu scopul de a asigura un progres mediu de cel puțin 20% la testările finale ale elevilor participanți.
4. Valorificarea rezultatelor monitorizării procesului de desfășurare a programului în vederea eficientizării impactului lecțiilor remediale prin realizarea chestionarelor cu elevii și profesorii, analiza progresului la nivel regional și publicarea unui raport final care să includă comparații între raioane pentru evidențierea reducerii discrepanțelor
5. Promovarea meritocrației și a integrității educaționale, prin sensibilizarea elevilor, cadrelor didactice și părinților privind importanța corectitudinii în procesul de evaluare, respectarea normelor etice și diminuarea riscului de fraudă la examene. Programul va promova o cultură a efortului personal și a responsabilității în învățare.

RESURSE UMANE PLANIFICATE A FI IMPLICATE:

Pentru implementarea eficientă a Programului Remedial la disciplina „*Limba și literatura română*” pentru elevii alolingvi, în perioada ianuarie–mai 2026, sunt prevăzute următoarele categorii de resurse umane:

- 5 experți elaboratori de program de formare pentru cadre didactice și materiale didactice
- 10 formatori pentru instruirea a circa 300 de cadre didactice implicate în program
- 250 de cadre didactice implicate în realizarea activităților de remediere ale Programului la nivel național.
- Cadrele didactice vor fi selectate pe baza următoarelor criterii:
 - deținerea gradelor didactice la disciplina *Limba și literatura română*, pentru elevii alolingvi,
 - competențe actualizate prin formare continuă în ultimii 3 ani;
 - rezultatele elevilor la examenele de absolvire;
 - recomandarea și validarea de către OLSDÎ.

Număr de beneficiari: 3000 de elevi din clasele a IX-a din instituțiile alolingve din republică. Selectarea elevilor se va realiza în baza criteriilor din *Instrucțiunea privind selectarea elevilor pentru Programul remedial*, anexă la *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Programului remedial la Limba și literatura română, pentru elevii alolingvi din clasa a IX-a, sesiunea 2026*, aprobat prin ordin de MEC.

DURATA PROGRAMULUI : decembrie 2025 - iunie 2026

- **Perioada desfășurării orelor de recuperare** (ianuarie-martie / martie - mai 2025)
- **Număr total de ore de remediere:** 60 de ore suplimentare/elev
- **Formatul orelor de remediere:** Lecții în format fizic desfășurate în grupuri de 10-12 elevi.

Implementarea Programului Național Remedial la disciplina *Limba și literatura română* pentru elevii alolingvi se va desfășura în trei etape majore, care asigură coerența procesului, calitatea intervențiilor și evaluarea riguroasă a rezultatelor:

Etapa I: Planificare, elaborare și instruire (*decembrie 2025 – ianuarie 2026*)

Etapa presupune:

- ✓ elaborarea programului de formare pentru profesori și a materialelor didactice-suport (ghid, fișe, texte adaptate);
- ✓ selectarea și instruirea celor 300 de cadre didactice care vor desfășura activitățile remediale;
- ✓ stabilirea criteriilor de includere a elevilor în program și planificarea calendarului de intervenții;
- ✓ pregătirea logistică și tehnică pentru desfășurarea activităților la nivel local și național.

Etapa II: Implementare și desfășurare a activităților remediale (*ianuarie – mai 2026*)

Etapa de implementare se va desfășura în două componente complementare:

I. Activități remediale – 24 ore (*ianuarie – martie 2026*)

- ✓ Se vor organiza sesiuni de pregătire suplimentară pentru elevii cu rezultate foarte scăzute.
- ✓ Activitățile vizează recuperarea lacunelor fundamentale, dezvoltarea abilităților de bază de înțelegere și exprimare și familiarizarea elevilor cu tipurile de sarcini specifice examenului.

2. Activități remediale după resetarea listelor elevilor în conformitate cu rezultatele pretestării la disciplina Limba și literatura română în școlile alolingve – 36 ore (martie – mai 2026)

- ✓ Elevii vor fi incluși în programul național pe baza rezultatelor pretestării din luna februarie 2026, care va permite o „resetare” a grupurilor și calibrarea intervențiilor în funcție de nivelul real de competență.
- ✓ Activitățile vizează consolidarea competențelor, aprofundarea tehnicilor de rezolvare a itemilor și pregătirea pentru examenul de absolvire.

Etapă III: Monitorizare, evaluare și raportare finală (ianuarie – iunie 2026)

Etapă include:

- ✓ monitorizarea continuă a activităților prin vizite în instituțiile beneficiare;
- ✓ aplicarea chestionarelor pentru elevi și profesori, precum și realizarea interviurilor de monitorizare;
- ✓ analiza progresului lingvistic la nivel regional și național;
- ✓ elaborarea raportului final al programului

Planul operațional al Programului remedial pentru clasa a IX-a la disciplina *Limba și literatura română* în școlile alolingve:

Acțiune	Livrabil	Responsabil
Etapă I: Planificare, elaborare și instruire (decembrie 2025 - ianuarie 2026)		
1.1. Elaborarea și organizarea unui program de 60 (24+36) de ore de pregătire suplimentară pentru cca 3000 de elevi - Elaborarea Programului Național remedial pentru clasa a IX-a; - Elaborarea graficului calendar pentru desfășurarea a 60 de ore de instruire în cadrul a 15 de sesiuni.	Program elaborat, aprobat prin ordin MEC (10-12 decembrie 2025)	MEC /ANCE
1.2. Identificarea și contractarea experților : - 5 profesori pentru elaborarea suportului de curs, a metodologiei și a materialelor didactice necesare pentru Programul Național remedial - 10 profesori de limba și literatura română (alolingvi) / formatori contractați și pregătiți pentru activitatea de formarea numărului necesar de profesori implicați	5 persoane selectate contractate, informate 15 contracte semnate (15 -17 decembrie 2025)	ANCE INEL
1.3. Colectarea și analiza datelor : - Identificarea și centralizarea numărului total de elevi din clasele a IX-a pentru anul școlar 2025-2026 din fiecare raion și municipiu, conform datelor SIME. - Identificarea profesorilor de limbă și literatură română din fiecare raion și municipiu.	-Tabel centralizat cu numărul elevilor clasei a IX-a (Anexă 1) (15 - 19 decembrie 2025) - Tabel centralizat cu numărul profesorilor	MEC MEC

	(15 - 19 decembrie 2025)	OLSDI
1.4. Elaborarea suportului de curs pentru profesori - Crearea unui ghid metodologic de către experți, care include strategii de predare, motivare a elevilor și utilizarea tehnologiilor digitale - Adaptarea și simularea metodelor de predare la nevoile elevilor selectați - Elaborarea unui format de instruire pentru profesori, axat pe metode moderne și utilizare a tehnologiei.	Fișe pregătite și realizate (format electronic pentru rapiditatea procesării) (17 - 26 decembrie 2025)	ANCE/ experții elaboratori/ formatorii
1.5. Stabilirea criteriilor de eligibilitate a selectării elevilor și comunicarea acestora către instituții : - Elaborarea și stabilirea criteriilor pentru selecția elevilor: în baza rezultatelor scăzute la evaluările și testele interne, notele semestriale, lipsa unor performanțe consistente la disciplina limba și literatura română - Informarea OLSDÎ despre criteriile de eligibilitate.	Criterii de eligibilitate transmise (22-24 decembrie 2025) Ședință de informare online (până la 26 decembrie 2025)	MEC OLSDÎ
1.6. Selectarea și elaborarea listei profesorilor: - Selectarea profesorilor din instituțiile participante în baza criteriilor stabilite. - Aplicarea criteriilor pentru selecția cadrelor didactice: experiență în predarea limbii și literaturii române pentru elevii alolingvi, grad didactic, disponibilitatea pentru instruiri și aplicarea metodelor inovative. - Elaborarea listelor profesorilor selectați. - Validarea de către OLSDÎ a candidaților profesorilor de limba și literatura română per raion/municipiu.	Lista profesorilor selectați. (până la 26 decembrie 2025) Liste validate. (până 30 decembrie)	MEC OLSDÎ
1.7. Selectarea și elaborarea listei elevilor : - Selectarea elevilor din instituțiile participante la Program național de remediere în baza criteriilor stabilite. - Elaborarea listelor nominale a elevilor.	Listele elevilor selectați. (26-30 decembrie)	OLSDÎ/ MEC
1.8. Crearea unei baze de date cu rezultatele preliminare pentru monitorizarea progresului : Colectarea și centralizarea rezultatelor notelor semestriale ale elevilor și testelor interne pentru ajustarea activităților și evaluarea impactului programului.	Baza de date centralizată (26 - 30 decembrie)	MEC OLSDI

1.9. Informarea profesorilor implicați în Program : - Ședință online cu profesorii cu privire la desfășurarea sesiunilor de remediere. - Informarea privitor la scenariile de desfășurare a orelor suplimentare și al graficului sesiunilor de remediere. -Angajamente și obligații anunțate și semnate.	Agenda ședinței (până la 5 ianuarie)	MEC OLSDÎ
1.10. Formarea a 300 de profesori pentru livrarea eficientă a sesiunilor remediale . - Distribuirea numărului total de profesori înregistrați pe grupe: 10/12 grupe, pentru 2 formatori la fiecare - Organizarea a 2 sesiuni (câte 4 ore) intensive de instruire în format online - Desfășurarea sesiunilor de instruire pentru aplicarea metodelor inovative.	Agenda instruirilor (9-10 ianuarie)	ANCE
1.11. Crearea unui chat/ canal messenger comun pentru schimbul de experiență între profesorii implicați. Distribuirea de suport informațional și resurse didactice, inclusiv de fișe/ proiectări.	300 seturi livrate (până la 10 ianuarie)	INEL MEC
1.12. Contractarea profesorilor implicați	250 de contracte elaborate/semnate (15 - 19 ianuarie)	INEL MEC
Etapa II: Implementare și desfășurare (ianuarie - mai 2026)		
2.1 Realizarea unui calendar al lecțiilor de remediere ținând cont de toate locațiile selectate și oferite de OLSDÎ, cazurile specifice legate de scenariile selectate de către OLSDÎ și adresa fiecărui centru stabilit pentru activitățile remediale	-Calendarul lecțiilor remis OLSDÎ, profesorilor - Locații identificate și aprobate (12-15 ianuarie)	profesorii implicați OLSDÎ/ MEC
2.2. Distribuirea elevilor în grupe de studiu, conform nivelului de competențe la limba română, locației centrului de activități remediale Grupe formate din 10-12 elevi , la care va activa un profesor implicat.	Lista elevilor pentru fiecare grupă/ centru (22-26 ianuarie)	OLSDÎ/ instituții implicate, profesori implicați, INEL
2.3. Angajamente și proceduri administrative: - APL/OLSDÎ va contribui la asigurarea cu resurse logistice: va stabili locații/instituții din centrele raionale confortabile pentru desfășurarea activităților educaționale suplimentare. Va identifica condiții și	Lista locațiilor/ instituțiilor desemnate ca centre raionale de desfășurare a Programului național remedial (până la 23 ianuarie)	APL/OLSDÎ

resurse pentru asigurarea unei pauze de socializare pe parcursul a 15 sesiuni de ore remediale -Administrația instituției selectate în calitate de locație va semna angajament privind gestionarea logisticii, inclusiv asigurarea condițiilor necesare desfășurării activităților educaționale și a resurselor necesare. Aceasta va urmări și va raporta periodic progresul programului, iar directorul va avea rolul de a informa OLSDÎ despre stadiul implementării.	nr. de angajamente semnate cu instituțiile/centre (26-27 ianuarie 2026)	
--	--	--

2.4. Organizare și comunicare sistematică cu toți subiecții implicați: - Angajamente la etapa desfășurării programului: Angajamente elaborate și semnate de toate părțile implicate în asigurarea Programului de Remediere (părinți, elevi, profesori, directori): Angajamentul directorului: Directorul instituției de învățământ va semna un angajament oficial prin care își asumă responsabilitatea pentru organizarea și coordonarea programului de remediere. Acesta va asigura resursele necesare, va sprijini implicarea cadrelor didactice și va urmări implementarea eficientă a activităților educaționale. Angajamentul elevului: Fiecare elev participant va semna un angajament în care se va angaja să participe activ la programul de remediere, să urmeze activitățile de învățare suplimentară și să respecte regulile stabilite. Acesta va reflecta responsabilitatea elevului față de propriul proces de învățare. Documente asociate: Fișa de prezență a elevului – pentru a înregistra frecvența elevului și pentru a asigura o monitorizare clară a participării la sesiunile de remediere. Fișa va include data, semnătura elevului și observațiile relevante. Fișa de prezență a profesorului: Fiecare profesor implicat în programul de remediere va semna o fișă de prezență, indicând zilele și orele în care va susține activitățile didactice suplimentare. Aceasta va ajuta la urmărirea respectării programului de lucru și va permite evaluarea implicării profesorilor. Fișa va include informații despre participarea la activitățile de remediere, semnătura profesorului și datele specifice de implicare.	- nr. de angajamente semnate (26-30 ianuarie 2026)	OLSDÎ Instituții implicate Profesorii implicați
--	---	--

2.5. Lansarea activităților de remediere - Anunț oficial privind lansarea Programului de Remediere la nivel național. - Ședință cu OLSDÎ Informarea părinților: explicarea organizării și a modului de participare. - Informarea elevilor clasei a IX-a	Anunț pe rețelele de socializare/ comunicat de presă/ anunț televiziunea locală decembrie 2025/ ianuarie 2026	MEC OLSDÎ Instituțiile
2.6. Desfășurarea primei etape de 24 ore suplimentare de pregătire pentru elevii caselor a 9-a	- nr. ore realizate - prezența elevilor confirmată (ianuarie – martie 2026)	OLSDÎ, Instituțiile vizate,
2.7. Resetarea grupurilor conform rezultatelor pretestării Completarea/revizuirea grupurilor de elevi în baza rezultatelor pretestării la limba și literatura română pentru elevii alolingvi.	Lista instituțiilor și lista nominală a elevilor (9-13 martie 2026)	OLSDÎ

2.8. Desfășurarea celei de-a doua etape de 36 de ore suplimentare pentru pregătirea elevilor claselor a 9-a	- nr. ore realizate - prezența elevilor confirmată (21 martie - 30 mai)	OLSDÎ, Instituțiile vizate,
--	--	--------------------------------

Etapa III: Monitorizare și evaluare finală (februarie - iunie 2026)

3.1. Monitorizarea procesului de desfășurare a activităților de remediere - Constituirea și organizarea unei echipe de monitorizare care să colecteze și să analizeze datele în mod constant. - Implicarea echipelor de evaluatori externi pentru analiza eficienței programului	Echipă constituită Ordin MEC aprobat (26-28 ianuarie) (31 ianuarie - 30 mai)	OLSDÎ INEL
3.2. Pregătirea unui raport intermediar după prima etapă de ore suplimentare realizate pentru elevii clasei a IX-a, evidențiind punctele forte și provocările.	- raport realizat și prezentat de fiecare centru (până la 21 martie)	INEL/ OLSDÎ
3.3. Stabilirea indicatorilor de performanță și progres	Chestionare, raport (până la 5 iunie)	INEL/MEC

3.4. Realizarea și aplicarea de chestionare pentru elevi și profesori după finalizarea programului.	Nr. de chestionare realizate (în format online pentru rapiditatea procesării) (până la 15 iunie)	MEC/ INEL
3.5. Elaborarea raportului final , incluzând concluzii și recomandări pentru implementări viitoare. ● Compararea rezultatelor testelor și a datelor colectate din chestionare pentru fiecare raion. ● Identificarea zonelor care au înregistrat cel mai mare progres și a celor care necesită intervenții suplimentare.	- raport final realizat (până la 30 iunie)	MEC

Calendarul activităților

Graficul calendaristic va fi adaptat local pentru a include datele concrete ale celor 15 sesiuni de instruire, conform opțiunilor cadrelor didactice și deciziilor APL / OLSDI, cu menținerea numărului total de ore planificate.

DATE ORIENTATIVE	ORE pe zi
Sâmbătă, 31 ianuarie 2026	4
Sâmbătă, 7 februarie 2026	4
Sâmbătă, 14 februarie 2026	4
Sâmbătă 21 februarie 2026	4
Sâmbătă 28 februarie 2026	4
Joi, 5 martie 2026 (vacanță de primăvară)	4
Vineri, 6 martie 2026 (vacanță de primăvară)	4
Sâmbătă, 14 martie 2026	4
Sâmbătă, 21 martie 2026	4
Sâmbătă, 28 martie 2026	4
Sâmbătă, 4 aprilie 2026	4
Miercuri, 15 aprilie 2026 (vacanța de Paști)	4
Joi , 16 aprilie 2026 (vacanță de Paști)	4
Vineri, 17 aprilie 2026 (vacanță de Paști)	4
Sâmbătă, 18 aprilie 2026	4
Sâmbătă, 25 aprilie 2026	4
Sâmbătă, 2 mai 2026	4
Sâmbătă, 9 mai 2026	4
Sâmbătă, 16 mai 2026	4
Sâmbătă, 23 mai 2026	4
Sâmbătă, 30 mai 2026	4

Graficul calendaristic al sesiunilor remediale este structurat în două etape succesive. Prima etapă prevede realizarea a 24 de ore de activități remediale în perioada februarie–martie 2026, destinate

elevilor care au obținut rezultate sub nivelul notei 4 la disciplina Limba și literatura română. A doua etapă, cu 36 de ore, vizează continuarea sesiunilor de remediere în perioada martie–mai 2026, în funcție de progresul elevilor și de nevoile identificate după pretestarea la limba și literatura română.

În total, sunt planificate 15 sesiuni, fiecare cu o durată de 4 ore, organizate preponderent în zilele de sâmbătă, precum și în perioadele de vacanță de primăvară, în scopul asigurării unei participări maxime a elevilor și al reducerii interferențelor cu programul școlar obișnuit.

Fiecare sesiune include o pauză de socializare, programată între două perechi de activități, în vederea menținerii capacității de concentrare și a stării de bine a elevilor. Asigurarea pauzei va fi organizată la latitudinea partenerilor implicați – APL, lideri comunitari și OLSDÎ.

Scenarii de desfășurare a orelor de remediere:

1. Deplasarea profesorilor în instituții din zonele rurale sau periurbane, unde elevii sunt dispersați geografic și deplasarea lor către centre raionale este dificilă.

Puncte forte:

- ✓ Adaptare la contextul elevilor: Profesorii se deplasează direct în mediul elevilor, ceea ce poate reduce stresul și poate oferi un mediu familiar.
- ✓ Costuri mai reduse pentru transport/ elevi: Nu implică transportul elevilor, care poate fi dificil de organizat pentru cei din zone rurale izolate.
- ✓ Flexibilitate: Activitățile pot fi adaptate mai ușor la orarul școlilor și elevilor.

Riscuri:

- ✓ Resurse umane limitate: Nu toți profesorii pot acoperi sau accepta deplasările în mai multe școli, mai ales dacă sunt instituții dispersate geografic.
- ✓ Impact redus: Grupurile mici de elevi pot însemna un număr limitat de beneficiari pentru efortul depus.

2. Activități organizate centralizat în instituții/ centre de remediere la nivel raional/municipal cu grupuri din 10 - 12 elevi. Scenariu plauzibil pentru instituțiile din zone urbane sau în centre raionale cu infrastructură bună, unde elevii și profesorii pot ajunge cu ușurință la centrele activităților de remediere.

Puncte forte:

- ✓ Eficiență în utilizarea resurselor: Profesorii pot lucra cu mai mulți elevi simultan, într-un cadru organizat.
- ✓ Comoditatea amplasării centrului și acces la resurse centralizate: Centrele pot fi dotate cu materiale suplimentare și tehnologii care nu sunt disponibile în școlile mici.
- ✓ Dezvoltarea unei comunități educaționale: Elevii pot beneficia de interacțiuni pentru o socializare mai activă cu colegi din alte instituții, ceea ce poate fi motivant.

Riscuri:

- ✓ Transport organizat dificil: Organizarea transportului pentru elevi și profesori poate fi complicată, mai ales în zonele izolate.
- ✓ Timp suplimentar necesar pentru deplasări: Acest aspect poate descuraja participarea, mai ales pentru elevii din zone îndepărtate.

Flexibilitate în organizare:

1. **Alternative de programare:** Pentru elevii care nu pot din motiv de boală participa la orele fizice, se vor oferi sesiuni online sau înregistrări video ale lecțiilor, asigurându-se astfel accesibilitatea și participarea acestora la program.
2. **Suplinirea absențelor:** Un plan de rezervă va fi pregătit pentru situațiile în care un profesor nu poate susține orele programate, asigurând continuitatea în învățare.

Rezultate așteptate

Implementarea Programului remedial în perioada ianuarie–mai 2026 va contribui la:

- creșterea până la **80 %** a promovabilității la examenul de limba și literatura română, alolingvi, din vara 2026, ca urmare a participării elevilor de clasa a IX-a la programul remedial;
- creșterea nivelului de înțelegere și exprimare în limba română a elevilor alolingvi;
- reducerea decalajelor lingvistice între elevii din școlile alolingve și cei din școlile cu predare în limba română;
- consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice implicate.
- promovarea meritocrației prin încurajarea corectitudinii în evaluare, în vederea diminuării riscului fraudelor în timpul examenelor naționale.
- formarea încrederii în sine și a motivației elevilor de a utiliza limba română în contexte reale;
- consolidarea cooperării dintre profesori, mentori și comunitățile școlare pentru sprijinul elevilor alolingvi.

AUTORITĂȚILE ȘI INSTITUȚIILE RESPONSABILE DE IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI REMEDIAL LA LIMBA ROMÂNĂ PENTRU ELEVII ALOLINGVI DIN CLASELE A IX-A:

Instituția	Roluri și responsabilități
Ministerul Educației și Cercetării (MEC)	○ Elaborarea cadrului normativ și aprobarea programului remedial; ○ Asigurarea finanțării și alocarea resurselor necesare pentru implementare; ○ Monitorizarea și evaluarea implementării programului la nivel național.
Agencia Națională pentru Curriculum și Evaluare (ANCE)	○ Identificarea și implicarea experților care vor elabora suportul de curs; ○ Selectarea formatorilor naționali pentru desfășurarea activităților de formare cu profesorii care vor preda nemijlocit elevilor incluși în programul remedial; ○ Organizarea și coordonarea activităților de formare pentru cadrele didactice implicate în programul de remediere; ○ Selectarea numărului de elevi implicați în program conform rezultatelor obținute la pretestarea națională din luna februarie 2026.
Institutul Național pentru Educație și Leadership (INEL)	○ Contractarea profesorilor implicați în desfășurarea lecțiilor remediale, respectând procedurile legale de remunerare;

	○ Alocarea resurselor financiare necesare pentru desfășurarea activităților de formare a cadrelor didactice etc.; ○ Participarea la activitățile de monitorizare și evaluare; ○ Efectuarea la necesitate a vizitelor de monitorizare în instituțiile implicate pentru a evalua modul în care se implementează programul. ○ Colectarea și analizarea datelor referitoare la progresul elevilor și eficiența programului, în colaborare cu OLSDÎ.
Organele locale de specialitate în domeniul învățământului (OLSDÎ)	○ Informarea instituțiilor de învățământ general vizate, aflate în subordine; ○ Selectarea instituțiilor, cu rol de centru pentru desfășurarea activităților de remediere. ○ Validarea profesorilor de limba română selectați pentru desfășurarea activităților. ○ Monitorizarea implementării programului la nivel local; ○ Facilitarea comunicării între instituții și MEC. ○ Contribuție în asigurarea logisticii (transportul elevilor/profesorilor).
Instituțiile de învățământ general	○ Identificarea elevilor care necesită sprijin suplimentar și înscrierea acestora în program; ○ Informarea cadrelor didactice, părinților, elevilor; ○ Asigurarea semnării și respectării angajamentelor părinților, elevilor, profesorilor, managerilor implicați în program; ○ Organizarea sesiunilor remediale în conformitate cu cerințele programului; ○ Asigurarea condițiilor, spațiilor și a altor resurse necesare desfășurării programului; ○ Monitorizarea frecvenței și progresului elevilor și raportarea rezultatelor către OLSDÎ, ○ Organizarea ședinței de informare pentru părinți în care să le fie explicat cum pot sprijini procesul de învățare acasă, rolul lor în susținerea elevilor și modalitățile prin care pot colabora cu profesorii pentru o mai bună integrare a elevilor în programul remedial.
Cadrele didactice de limba română	○ Participare responsabilă în procesul de formare; ○ Livrarea lecțiilor remediale utilizând metode interactive și adaptate nivelului elevilor; ○ Crearea materialelor didactice personalizate, în funcție de nevoile fiecărui elev sau grup; ○ Raportarea progresului individual al elevilor către conducerea școlii; ○ Evidența frecvenței elevilor la activitățile de remediere;

	○ Semnarea și respectarea angajamentului privind implicarea în activitățile de remediere.
Autoritățile Publice Locale (APL)	○ Contribuție privind oferirea de suport logistic necesar pentru instituțiile de învățământ, inclusiv selectarea /alocarea spațiilor, materialelor și altor resurse necesare; ○ Asigurarea transportului elevilor și profesorilor din zonele rurale, dacă este cazul; ○ Colaborarea cu OLSDÎ pentru rezolvarea problemelor locale legate de implementarea programului. ○ Asigurarea pauzei de ceai pe parcursul a 15 de zile de activități remediale etc.
Părinții și Comitetul părintesc	○ Asigurarea sprijinului moral și logistic pentru participarea elevilor la sesiunile remediale; ○ Respectarea angajamentului semnat; ○ Comunicarea activă cu profesorii pentru a înțelege nevoile și progresul copiilor., ○ Asigurarea frecvenței de către copii a orelor remediale, ○ Monitorizarea participării copiilor la orele remediale.

RISCURI ORGANIZAȚIONALE:

	Riscuri	Soluții
1.	Planificarea insuficientă a resurselor logistice	Asigurarea unei coordonări eficiente între OLSDÎ, INEL și MEC pentru a face față nevoilor logistice, inclusiv transportul cadrelor didactice și distribuirea materialelor.
2.	Disponibilitatea redusă a profesorilor calificați	Formarea unui grup de profesori suplimentari din cadrul liceelor sau facultăților, dar și recrutarea de voluntari din rândul studenților.
3.	Probleme legate de transportul cadrelor didactice	Colaborare strânsă cu autoritățile pentru a garanta soluționarea problemelor de transport și a asigura o bună distribuție a resurselor.
4.	Absenteismul sporadic al elevilor din cauza lipsei de motivație	Implementarea unor metode interactive și motivante, precum concursuri blitz, sesiuni de feedback constant și sesiuni de motivare pentru elevi și părinți.
5.	Suprapunerea sesiunilor de remediere pentru beneficiarii ambelor programe (limbă și literatură română alolingvi și matematică)	Identificarea soluțiilor la nivel raional: -organizarea unei sesiuni în altă zi a săptămânii (ex.: după ore, de două ori pe săptămână); - sesiuni online sau înregistrări video ale lecțiilor.
6.	Monitorizarea formală, sporadică a progresului elevilor	Implementarea unui sistem de monitorizare continuă, prin evaluări intermediare și feedback constant.
7.	Atitudine de rezistență din partea elevilor sau părinților față de program	Crearea unui sistem de comunicare deschisă cu părinții și elevii, explicând beneficiile programului și modul în care poate ajuta elevii să reușească la examen.

**Numărul de elevi din clasele a 9-a pe raioane/municipii
în anul de studii 2025-2026**

Nr. crt.	Raion/ municipiu	Nr. de elevi clasa IX, Total	Nr. de elevi clasa IX, RO	Nr. de elevi clasa IX, RU
1	ANENII NOI	709	612	97
2	BĂLȚI	1421	844	577
3	BASARABEASCA	162	99	63
4	BENDER	40	40	0
5	BRICENI	532	378	154
6	CAHUL	983	787	196
7	CANTEMIR	427	404	23
8	CĂLĂRAȘI	591	572	19
9	CĂUȘENI	745	698	47
10	CHIȘINĂU	9423	7306	2117
11	CIMIȘLIA	331	314	17
12	CRIULENI	726	700	26
13	DONDUȘENI	290	236	54
14	DROCHIA	639	560	79
15	DUBĂSARI	341	341	0
16	EDINET	610	449	161
17	FĂLEȘTI	701	617	84
18	FLOREȘTI	715	660	55
19	GLODENI	442	361	81
20	HÎNCEȘTI	1007	958	49
21	IALOVENI	1011	1011	0
22	LEOVA	398	382	16
23	NISPORENI	507	507	0
24	OCNIȚA	332	198	134
25	ORHEI	1095	1039	56
26	REZINA	417	391	26
27	RÎBNIȚA	14	14	0
28	RÎȘCANI	553	385	168
29	SÎNGEREI	799	717	82
30	SOROCA	755	738	17
31	STRĂȘENI	809	797	12
32	ȘOLDĂNEȘTI	352	346	6
33	ȘTEFAN VODĂ	556	534	22
34	TARACLIA	306	19	287
35	TELENEȘTI	520	520	0
36	TIRASPOL	21	21	0
37	UNGHENI	1138	1049	89
38	UTA GAGAUZIA	1539	117	1422
	Total:	31957	25721	6236